

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 4/1985

24.11.1985

39. vuosikerta

Sisältö:	Tarinaa pikaratkaisemisen MM-kilpailuista	1
	Riccioneen protestipeli	4
	Riccioneen kilpailuja	6
	Tehtäväkongressin päätöksiä	6
	WCCT-laadintakilpailu	7
	Kilpailukatsaus	8
	Tapani Tikkanen in memoriam	8
	Lehtitilaukset vuodelle 1986	9
	Rekonstruktiokilpailu	9
	Suomalaismenestys	10
	Apumattien alkuajasta	10
	Kansainvälisiä laadintakilpailuja	11
	ST:n tehtäväillat	12

Teppo Mänttä: TARINAA PIKARATKAISEMISEN MM-KILPAILUISTA

Riccioneessa, Italiassa, 15.-22-9. järjestettyyn tehtäväkongressiin osallistui noin 120 henkeä. Suomesta olivat mukana Mikael Grönroos, Jan Hannelius, Hannu Harkola, Harri Hurme, Teppo Mänttä, Pauli Perkonoja, Kari Valtonen ja kuusi henkilökohtaista avustajaa. Ainoastaan isäntämaa kamppaili Suomen kanssa edustuksen suuruudessa.

Viikon ohjelmaan kuului tehtävätoimikunnan kokousten ohella mm. kaupungin vastaanotto, avoin ratkaisukilpailu, MM-ratkaisukilpailut, pikalaadintakilpailuja, miniesitelmiä, tanssiaiset, retki San Marinoon ja juhlava päätösillallinen puheineen ja palkintojenjakoineen. Riccioneen ja Riminin loputtomiin jatkuvat hiekkarannat tarjosivat runsaasti aurinkoa ja kaupungilla saattoi tehdä kulinaarisia löytöretkiä.

Tällaisten shakkiviikkojen tärkeimpään antiin kuuluu mielestäni lukuisten vanhojen ja uusien shakkiystävien tapaaminen. Tällä kertaa - joukkueemme ensikertalaisena - oli päällimmäisenä mielessäni MM-kilpailu ja muut asiat jäivät varjoon.

Samassa kilpailussa ratkaistiin sekä joukkue- että henkilökohtainen maailmanmestaruus, joita oli tavoittelemassa kymmenen joukkuetta (Suomi: Pauli Perkonoja, Kari Valtonen, Teppo Mänttä) ja kaksi yksittäisratkaisijaa, joista toinen oli Harri Hurme. Perkonoja ja joukkueemme kapteeni Valtonen olivat MM-kilpailun aattona pidetyn avoimen ratkaisukilpailun kaksi parasta, joten odotukset suomalaisleirissä olivat korkealla.

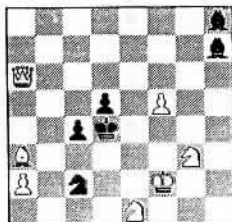
MM-kilpailut käytiin totuttuun tapaan siten, että jokaiselta kuu-
delta kierrokselta laskettiin joukkueen kahden parhaan tulos mu-

kaan yhteispisteisiin. Keskiviikkona 18.9. ratkottiin 2X, 3X ja lopputehtävät ja torstaina 19.9. apumatit, monisiirtoiset ja itsematit; kolme tehtävää kullakin kierroksella. Koko shakkiviikon järjestelyt sujuivat etelämaalaiseen tyyliin myöhästellen ja tiedotus pelasi kehnosti. Sama koski valitettavasti myös ratkaisukilpailua.

Ensimmäinen suuri munaus sattui heti 2-siirtoiskierrokselle. Kolmas tehtävä oli ratkaisuton, koska kuviosta puuttui yksi valkea sotilas! Kyseinen tehtävä jätettiin pistelaskun ulkopuolelle, mutta monet huippuratkaisijat käyttivät täyden ajan yrittäessään epätoivoisesti löytää ratkaisua...

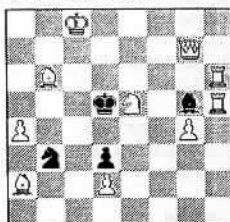
(2X, aikaa 20 min: PP 2, TM 2, KV 2 - Suomi 4)

1) Laatiija?

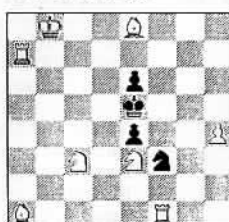
2 X 7+6

2) Laatiija?

2X 10+4

3) Laatiija?

2 X 8+4

Kolmisiirtoisissa epäonnistuivat täysin. Kariltakin jäi yksi tehtävä ratkaisematta, mutta onneksi Pauli jatkoi tasaisen varmaa työskentelyään, Suomi menetti yhden pisteen.

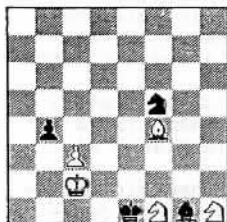
(3X, 60 min: PP 3, KV 2, TM 0 - Suomi 5)

3-siirtoistehtävät olivat G. Mirrin ensipainoksia, joita suositellaan olemaan julkaisematta.

Lopputehtävät aiheuttivat melkoisia vaikeuksia kaikille joukkueille. Vain Israelin maanisen nopea Ofer Comay sai täydet pinnat tältäkin kierrokselta. Pauli koki kilpailun ainoan pistemenetyksensä.

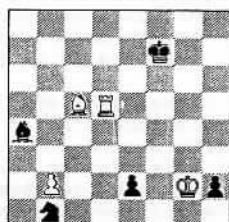
(1t, 100 min: PP 2,5, KV 1, TM 0 - Suomi 3,5)

8) V. Bron 1961

Voitto 5+4

9) M. Kaminer 1926

Voitto 4+5

Tehtävä 7. oli V. Nestorescun ensipainos.

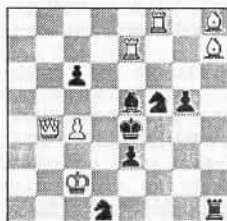
Toisen kilpailupäivän alkaessa lähdimme tavoittamaan Israelin puolen pisteen etumatkaa.

Apumattikierrokselle oli valittu tuoreimmasta FIDE-Albumistakin (n:o 609/1977-79) löytyvä jugoslavalialainen (!) 4aX, jossa päälle päätteeksi oli neljä ratkaisua. Myös kahden siirron apumatissa

oli kaksi analogista ratkaisua. Ratkaisijan pitää esittää vain yksi ratkaisu tehtävää kohti, joten kierros oli tehty turhan helppoksi.

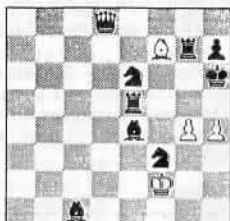
(aX, 50 min: KV 3, PP 3, TM 3 - Suomi 6)

10) C. J. Feather
1978

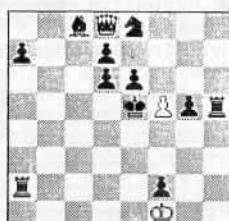
2aX 6+9

11) P. Keirans
1930

3aX 4+9

12) F. Abdurahmanovic
1978

4aX 2+12

Monisiirtoiskierroksella Comayn joukkueoverit Retter ja Einat kompuroidivat ja Israel menetti yhden pisteen. Paulin ja Karin ansiosta Suomi pystyi käyttämään hyväkseen ainoan mahdollisuutensa ohittaa Israel. Eniten vaikeuksia tuotti yllättäen nelisiirtoinen; 5X ja 6X kuuluivat sunnuntaitehtävien sarjaan.

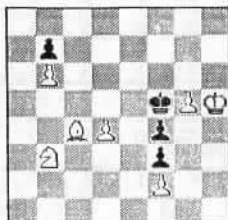
(nX, 80 min: PP 3, KV 3, TM 2 - Suomi 6)

13) A. Krämer
1930

4 X 7+9

14) T. Schaad
1914

5 X 7+4

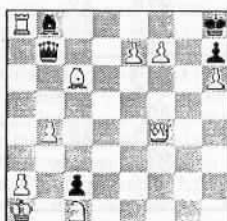
15) W. Henneberger
1908

6 X 6+13

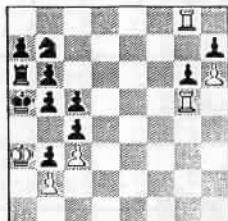
Myös itsematit olivat helppoja ja valtaosa ratkaisijoista sai täydet pisteet. Jostain syystä pisteitä ei verotettu (kuten ei

16) C. Planck 1887

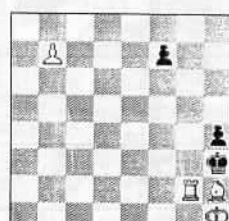
21X 10+5

17) S. Swart 1930

31X 6+11

18) G. Glass 1978

41x 4+3

apumattikierroksellakaan) tapauksissa, joissa kaksi samanarvoista nappulaa voi siirtyä samaan ruutuun, eikä ratkaisija erotellut kumpi nappula siirtyy.

(ix, 50 min: PP 3, KV 3, TM 3 - Suomi 6)

Kun ratkaisut oli ratkaistu, alkoi lopputehävpisteitä koskenut protestikärhämä. Itse olin varma Suomen voitosta vasta pari päivää kilpailun jälkeen... Kilpailun kulkuun liittyi sellainenkin ihmeellisyys, että eräs joukkue sai varoituksen lunttaamisen takia. Ainutlaatuista tällä tasolla?

Aikakinjoihin kirjataan Suomen kulta joukkuekilpailussa ja Pauli Perkononjan voittama henkilökohtaisen kilpailun hopeamitali. Harri Hurme oli todella lähellä kv-mestarin arvon kiinnitystä tehtyään riittävän pistetuloksen, mutta vaadittava sijoittuminen kymmenen parhaan joukkoon jäi puuttumaan.

Tulokset:	2X	3X	1t	aX	nX	iX	yht	aika	sija
1. Suomi	4	5	3,5	6	6	6	30,5	446	
K. Valtonen	2	2	1	3	3	3	14,5	289	9.-10.
P. Perkononja	2	2	2,5	3	3	3	16,5	201	2.
T. Mänttä	2	0	0	3	2	3	10	294	30.
2. Israel	4	5	4	6	5	6	30	437	
O. Comay	2	3	3	3	3	3	17	173	1.
Y. Retter	2	2	1	3	1	3	12	268	19.
P. Einat	2	2	0	3	2	3	12	307	23.
3. Iso-Britannia	4	5	3	6	6	6	30	552	
D. Friedgood	2	2,5	1	3	3	3	14,5	289	7.
G. Lee	2	2,5	2	3	3	3	15,5	268	3.
N. Macleod	2	2	0	3	2	3	12	314	24.
4. Ranska	4	6	1	6	6	6	29	494	
G. Yacoubian	2	3	0	3	3	3	14	250	9.-10.
M. Caillaud	2	3	0	3	3	3	14	290	14.
A. Bienabe	2	2,5	1	3	3	3	14,5	272	5.
5. Jugoslavia	4	6	1	6	5	6	28	504	
M. Kovačević	2	3	1	3	3	3	15	229	4.
M. Ukmar	2	1,5	0	3	2	3	11,5	286	26.
Z. Kukaviča	2	3	0	3	1	3	12	288	21.
6. Hollanti	4	6	1	6	5	6	28	520	
D. Wissmann	2	2	0	3	2	3	12	281	20.
F. Visbeen	2	3	1	3	3	2	14	251	11.
C. Goldschmeding	2	3	0	3	2	3	13	290	18.
7. Puola	4	5,5	2	6	4,5	6	28	539	
E. Iwanov	2	2,5	2	3	2	3	14,5	276	6.
W. Rosolak	2	1	0	3	2,5	3	11,5	283	28.
I. Rusinek	2	3	0	3	2	3	13	282	17.
8. Saksan lt.	4	5	1	6	6	6	28	553	
Zude	2	2	1	3	3	3	14	278	12.
Pfannkuche	2	3	0	3	3	3	14	292	15.
Steinbrink	2	1	0	3	3	3	12	295	22.
9. Sveitsi	4	5	0	6	6	6	27	475	
M. Ott	2	3	0	3	3	3	14	279	13.
K. Köchli	2	1	0	3	3	2	11	297	27.
R. Baier	2	2	0	3	3	3	13	205	16.
10. Italia	3	3	0	5	2	3	16	673	
Parinello	2	3	0	3	1	2	11	347	29.
G. Modena	1	0	0	2	1	1	5	326	31.
Henkilökohtaiset:									
H. Hurme (Suomi)	2	2	1	3	3	3	14	280	13.
G. Schaffner (Sv.)	2	1	0	3	2	3	11	345	28.

Kari Valtonen: RICCIONEN PROTESTIPELI

Toisen kilpailupäivän päätyttyä ja saavuttuamme kongressihotelliin Pauli ja minä otimme yhteyttä yli-tuomari Nestorescuun ja esitimme hänelle analyysimme, jonka mukaan lopputehtävästä n:o 9 oli muutamille duaalin esittäneille ratkaisijoille annettu piste aiheetta: duaali kumoutui. Nestorescu myönsi asemaan tutustuttuaan, että olimme oikeassa, mutta samalla myöhässä, sillä vastalause olisi pitänyt jättää jo edellisellä päivänä. Me puolestamme väitimme, että meillä ei ollut mahdollisuutta tutustua duaaliin, koska tuomari ei ollut sitä julkaissut ratkaisujen yhteydessä, vaan taululla luki vain lakonisesti: kärytetty. Nestorescu tiesi, että jos hän vähentäisi duaalin esittäneiltä ratkaisijoilta pisteitä, olisi Iso-Britannia pudonnut ensimmäiseltä sijalta kolmanneksi ja Suomi olisi voittanut. Koska hän ei halunnut tehdä asiassa päätöstä, emmekä me luopuneet kannastamme, joukkueemme jätti vihdoin tuntikausien parranpärintän jälkeen virallisen vastalauseen.

Jury (Nestorescu, Axt, Wenda) totesi vastalauseemme kaikilta osiltaan aiheelliseksi ja muutti pisteet.

Tämän jälkeen britit vaativat nähdäkseen tuomarin analyysit lopputehtävästä n:o 7, josta hän oli antanut yhdelle ratkaisijalle (Pauli) 0,5 pistettä tämän esitettyä tekijän ratkaisuun duaalin. Vaatimus oli täysin oikeutettu, sillä tehtävistä oli yhä julkaistu vain tekijänratkaisut! Tuomari luovutti analyysinsä briteille, jotka kahden FIDE-mestarin (Lee, Friedgood) voimin kävivät niiden kimppuun. Israelilaiset antoivat sivustatukea, sillä vastalauseen läpimeno olisi tiennyt heille maailmanmestaruutta 9 minuutin turvin ennen meitä! Pitkällisen aherruksen jälkeen briteillä oli käsissään kasa hien käpertämiä papeereita, mutta he eivät olleet löytäneet asemasta toivoamaansa mustan voittoa. Sen sijaan he

Sabato 21 settembre 1985

Week end a Riccione

Tra scacchi e atletica

Un giocatore di scacchi ai mondiali di Riccione (Foto Riccione)

Si chiuderanno domani a Riccione (località del Turismo) i campionati mondiali di scacchi di soluzione singola e a squadre, ai quali partecipano ufficialmente squadre provenienti da ventidue paesi. I campionati mondiali si tengono nell'ambito del ventottesimo congresso della Federazione internazionale degli scacchi (Fide) che chiuderà i propri lavori pure domani all'Hotel Kent. Il gioco degli scacchi è talmente noto e universalmente praticato che accomuna giocatori e campioni di tutti i Paesi. La valenza di grande fratellanza di questa disciplina è del resto espressa nell'atmosfera stessa della fide che dice: «Gente, una nazione» (Siamo uno stesso popolo).

Sempre a Riccione sino in corso di svolgimento altri importanti appuntamenti sportivi. Gli arbitri di calcio e relative commissioni speciali appaiono alla Lega internazionale del Centro Nord sono ospiti della Perla verde per l'attuale raduno che si intrattiene giovedì e si chiuderà oggi. Sempre domani infine si chiuderanno al centro sportivo comunale i campionati nazionali Liberta, maschili e femminili di atletica leggera per le categorie cadetti e atleti 1985.

Carino RIMINI

Turun Sanomat 29.9.85

Hei huihin shakkikongressiin

Maamme salaperäisin MM-joukkue

Maamme salaperäisin MM-joukkue

Maamme salaperäisin MM-joukkue

esittivät, että tuomarin esittämät analyysit eivät heidän mielestään riittäneet 0,5 pisteeseen. Tuomari sanoi kuitenkin, että hänen analyysinsä olivat vain tiivistelmä Paulin analyysistä, jotka hänen mielestään olivat edelleen puolikkaan arvoisia. Niin oli puolentoista vuorokauden vastalausepäätelmä ohi. Maailmanmestaruus on kuitenkin joskus maistunut makeammaltakin...

RICCIONEN KILPAILUJA

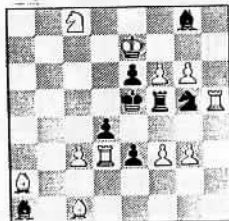
Tehtäväkongressin yhteydessä järjestettiin erilaisia pikalaadintakilpailuja. Tänä vuonna ei suomalaismenestys ollut kovin hyvä, mutta mukana kuitenkin olimme.

2-siirtoiskilpailussa oli 10 tehtävää (joista 3 virheellisiä) ja tuomari O. Bonivento (Italia) sijoitti palkinnoille seuraavat: 1. B. Zappas (Kreikka) 2. A. Piatesi (Italia) 3. H. Zajic (Itävalta).

2-siirtoisten apumattien kilpailuun tuli 36 tehtävää, joista 4 sivuratkaisiin. A. Benedek (Unkari) ja O. Bonivento sijoittivat 7, joista palkinnoille: 1.Ch. Fougiaxis & P. Moutecidis (Kreikka) 2. C. Goldschmeding, H. le Grand & A. M. Koldijk (Hollanti) 3. H. P. Rehm (L-Saksa) & K. Widlert (Ruotsi).

3-siirtoisten mattitehtävien kilpailuun tuli 14 tehtävää, joista 7 virheellisiä. Tuomarit M. Camorani ja G. Mirri (Italia) sijoittivat palkinnoille: 1. B. Zappas 2. K. Widlert 3. Jac. Haring (Hollanti). Toisen kunniamaininnan sai Harri Hurme, jonka tehtävän parannettu muoto on oheisena.

Harri Hurme, 2.kum.
TT Riccione 1985

3 X 11+8

Teema oli: "Kolmisiirtoisen esipelissä on puolikiinnitys. Puolustukset toteutetaan pelkätään näillä kahdella puolikiinnitetylä nappulalla, jotka toisella siirrollaan palaavat alkuruutuunsa."

Ratkaisu: 1.Rd6! uhkaa 2.Txg5 3.f4X

1.- Txf3 2.Txd4 uhk. 3.Te4X

2.- Tf5 3.Rc4X

2.- Tf4 3.gxf4X

1.- Rxf3 2.Lxe3 uhkaa 3.Lf4X

2.- Rg5 3.Lxd4X

2.- dxe3 3.Txe3X

Henkilökohtaisen pikaratkaisukilpailun kohteena oli 10 tehtävää (2-siirtoisia, 3-siirtoisia, monisiirtoisia, apumatteja ja loppu-tehtäviä kutakin kaksi tehtävää). Ratkaisijoita oli 39 ja aikaa kolme tuntia. Parhaat olivat: 1. Perkonoja 10 (65 min), 2. Valtonen 10 (82), 3. Zude 10 (104), 4. Pfannkuhe 10 (180), 5. Comay 9 (55) jne. Vielä 21. sijoittuneella oli 9 pistettä, joten tehtävät olivat enimmäkseen helppoja. Hurme oli 10., Grönroos 29., Mänttä 32 ja Harkola 35.

TEHTÄVÄKONGRESSIN PÄÄTÖKSIÄ

FIDE:n tehtävätoimikunnan 28. kokouksessa Riccionessa 16.-21.9.85 oli edustettuna 19 jäsenmaata ja neljä oli poissa. Kokousta johti Jan Hannelius ja pöytäkirjaa piti Hannu Harkola.

Heti aluksi keskusteltiin Suomen aloitteesta, jossa esitettiin maan neljännelle ratkaisijalle osanotto-oikeutta henkilökohtaiseen MM-ratkaisukilpailuun. Esitys hyväksyttiin ja näin Hurmeelle aukeni tie henkilökohtaiseen kilpailuun. Myös ratkaisukilpailun muista säännöistä keskusteltiin, mutta muuttaminen jäi vielä seuraavaan kertaan.

FIDE-Albumiin 1980-82 tarjotut tehtävät ovat tuomareilla valintaa varten. Vasta yksi ryhmä (IX) on valmis. Apumattiryhmässä korvaa J. Niemannin tuomarina G. Busing (Saksan lt).

Uusia kansainvälisiä arvonimiä:

tehtävätuomari: G. Busing (Saksan lt, aX), M. Camorani (Italia, 2X, 3X, nX), H. Gruber (Saksan lt, satushakki, retro & shakkimatem.), W. Keym (Saksan lt, retro & shakkimatem.), G. Mirri (Italia, 2X, 3X), H. Schudel (Sveitsi, 3X, aX) ja F. Visbeen (Hollanti, 2X)

tehtävämestari: Shlomo Seider (Israel)

ratkaisemisen suurmestari: Ofer Comay (Israel)

ratkaisemisen kv. mestari: F. Visbeen (Hollanti), G. Yacoubian (Ranska)

Ensi vuonna kokous pidetään Puolassa (Chestochowa) tai Ranskassa.

WCCT-LAADINTAKILPAILU

Kilpailun säännöt ja teemat esimerkkeineen julkaistiin jäsenmonesteessa 1/85. Teemoihin on tullut seuraavia täsmennyksiä:

A1 (2X): mK:n siirtojen ei tarvitse torjua uhkausta.

B2 (3X): Temaattiseksi muunnelmaksi katsotaan, jos valkea teema-
nappula B tekee matin teemaruudulta X nappulan A suorittaman lin-
janavauksen (veräjän) jälkeen.

E1 (aX2): Mustan temposiirtoon ei saa liittyä muita elementtejä
(esim. katko, tukinta tms). Temposiirron tekevällä mustalla nap-
pallalla saa olla muitakin mahdollisia siirtoja kuin teemasiirto,
joka kuitenkin vain toteuttaa vaatimuksen.

Jos temposiirto ei olisi shakki (pakottaen näin vastapuolen tiet-
tyyn vastaussiirtoon), ja jos vastapuolella olisi useita mattiin
johtavia jatkoja, niin k.o. shakkaavalla temposiirrolla voidaan
väittää olevan dualin estävä sivuvaikutus. Näin ei kuitenkaan
ole laita, kuten teemaesimerkistä ilmenee.

Asemassa Kb7 Te8 Lh5 Rb5 - Kd7 Lh1 sg2, aX2, (1.g1T+ Lf3 2.Tg2
Lc6X) ei siirto 1.g1T ole puhdas temposiirto, sillä korotusta
käytetään hyväksi seuraavassa siirrossa.

G1 (3X, circe): Sotilaan uudelleen syntyminen on sallittu.

Asemassa mTh3, vsh7 ei lyönti Txb7(sh2) ole temaattinen siirron
h2-h3 suhteen, koska Th3:ssa on tukinta. Siirron h2-h4 suhteen se
on temaattinen.

Suomalaisedustuksen turvaamiseksi pyydetään laatijoita lähettä-
mään mahdollisimman pian jo syntyneet ja myöhemmin valmistuvat
tehtävät ryhmien yhdysmiehille. Näin saamme selville tilanteen
eri ryhmissä ja voimme keskittää voimat oikein loppukiriä varten.
Myös tarkastusta ja viimeistelyä varten on tärkeää saada valmis-
tuvat tehtävät mahdollisimman ajoissa esille. Turhan työn välttä-
miseksi joudumme myös pikaisesti päättämään, mitkä ovat ne kaksi

ryhmää, joihin emme osallistu. Päätös tehdään sen perusteella, missä ryhmissä on heikoin tehtävätilanne.

Yhdyshenkilöt ovat:

2-siirtoiset: Matti Myllyniemi, Katariinankatu 7 A 1, 28100 Pori
3-siirtoiset: Jukka Tapanimäki, Metsolantie 15, 33880 Sääksjärvi
monisiirtoiset: Paavo Tikka, Opastinsilta 2 A 40, 00520 Helsinki
lopputehtävät: Erkki Puhakka, Miniatoritie 1 B 14, 02360 Espoo
apumatit: Hannu Harkola, Ampujantie 18 B, 00700 Helsinki
itsematit: Harri Hurme, Kaskenkaatajantie 18 C 32, 02100 Espoo
satutehtävät: Teppo Mänttä, Erikinkatu 5 B 28, 20110 Turku.

KILPAILUKATSAUS

30.11.85 päättyy V. Kiven 80-vuotiskilpailun ja Espoo - muu Suomi lopputehtäväättöelun laadinta-aika (jm 3/85 s. 2)

15.12.85 päättyy aloittelijoiden pohjoismainen lopputehtäväkilpailu (jm 3/85 s. 6)

ST:n 50-vuotiskilpailuihin saapui yhteensä 181 tehtävää, jotka jakautuivat seuraavasti: 2X 66 kpl, aX3 89 kpl ja shakkimatemaattisia 26 kpl. Suomalais tehtäviä oli 46 kpl eli neljäsosa. Tehtävät ovat nyt tuomareilla.

31.10.85 päättyneeseen uusien laatijoiden kilpailuun saapui vain viisi tehtävää neljältä eri laatijalta.

15.11.85 päättyi T. Tikkanen muistokilpailuksi muutettu 50-vuotiskilpailu itsemateille. Tuomariksi on lupautunut puolalainen W. Rosolak. Tehtäviä saapui 9 kpl kuudelta eri laatijalta.

TAPANI TIKKANEN IN MEMORIAM

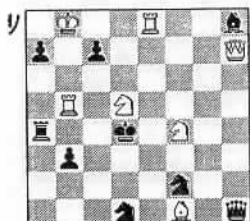
Tapani Tikkanen (4.5.1935-29.6.1985) syntyi, eli ja kuoli Iisalmella. Sieltä hän poistui edes lyhytaikaisesti ani harvoin. Tämän takia hän on niitä harvoja kansallisia tehtävämestareita, joita en ole henkilökohtaisesti tavannut. Vuosien mittaan kirjeenvaihtoa kuitenkin riitti.

Tikkanen oli niitä erikoisia laatijoita, jotka heti laadintauransa alussa osoittavat kansainvälistä taitoa. Ilmeisesti huippulaatijaksi on kaksi reittiä: taito hankitaan kovalla työllä tai se saadaan synnyinlahjana. Tikkanen kuului jälkimmäisiin. Laadinta alkoi 1958, 60-luku oli huippukausi, 70-luku oli laadukasta, mutta määrältään jo vähäisempää. 80-luku ei enää ollut samaa tasoa kuin kaksi edellistä vuosikymmentä. Kuitenkin vuosina -84 ja -85 Tikkanen aktivoitui uudelleen ja laadinta jatkui kuolemaan saakka.

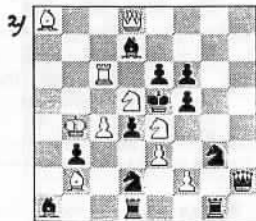
Laadittujen tehtävien määrästä ei ole varmaa tietoa, koska hän oli kadottanut omien tehtäviensä kokoelman, mutta niitä lienee n. 150. Albumipisteiden määrä on 5,50, mutta lisäksi lienee vielä tulossa. Erityisesti tämän kirjoitelman tehtävistä löytyy ilmiselviä Album-kandidaatteja. ST:n kannalta oli ilahduttavaa, että Tikkanen katsoi velvollisuudekseen edustaa Suomea silloin, kun sitä tarvittiin. Hän keskittyi sekä WCOT- että pohjoismaisiin joukkuelaadintakilpailuihin. Eikä tarkoituksena ollut pelkästään osallistua, vaan sijoittua kärkipaikoille. Tämä oli pääsyyt, miksi hänelle myönnettiin tehtävämestarin arvo hiukan aikaisemmin kuin album-pisteet oikeastaan olisivat edellyttäneet. Hallussani on neljä Tikkanen tehtävää, jotka on laadittu 60-luvun

keskivaiheilla. Harmittavan väärinkäsityksen vuoksi niitä ei lie-
ne aikaisemmin julkaistu, joten ne ilmestyvät nyt ensipainoksina.

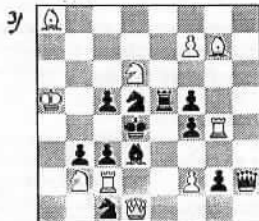
Tapani Tikkanen (1935-85), ensipainoksia

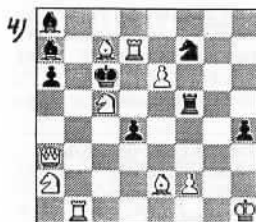
2 X 7+9

2 X 10+13

2 X 10+12

2 X 10+8

- 1) 1.- Tf4/Le5/Rd3 2.Re2/R6/Dxd3X
1.Dxf7! (2.Df5X) 1.- Tf4/Le5/Rd3/Re4 2.Dxf4/
Dxe5/Re2/Re6X. Ruhlis-teemaa valkokatkoin.
2) (Muoto MM) 1.- Rdx4/Rgxe4/fxe4 2.f4/
exd4/Dxf6X 1.Rf4! (2.Tc5X) 1.- Rdx4/Rgxe4/
fxe4/Kxe4 2.Rg6/Rd3/Da5/Txe6X. Tavallisia tu-
kintoja matinmuutoksin on nähty viljalti,
mutta tässä on kysymys 3-kertaisesta
Stocchi-teemasta, mikä on harvinaisuus.
3) 1.f8R? (2.Re6X) 1.- Rc7/Rf6 2.Rxc5/Rg5X
1.- Dh6! 1.Df3? (2.Dxd5X) 1.- Lc4/Le4
2.Rxf5/Rg5X, 1.- f4! 1.Txc3! (2.Tc4X)
1.- Rxc3/Rg6/Kxc3 2.Rxf5/Rg6/Lxe5X. Kolmivai-

heinen puolustuksenmuutos teknisesti täydellisin esityksin. Ilah-
duttaa lisäksi se, että uhat vaihtelevat eri vaiheissa.

- 4) 1.- Lxc5/Txc5 2.Da4/Rb4X, 1.Dc1? (2.Rb4X) 1.- Lxc5/Txc5 2.Tb6/
Lf3X, 1.- a5! 1.Tc1! (2.Da4X) 1.- Lxc5/Txc5 2.Dxa6/Df3X. Zago-
rjukko-teeman esitys, jossa esipelin matit palaavat kahden muun
vaiheen uhkina.

Porissa 9.8.1985

Matti Myllyniemi

LEHTITILAUKSET VUODELLE 1986

ST välittää jäsentensä ulkomaisten shakki- (erityisesti tehtävä-) lehtien tilauksia. Koska tilaushinnat eivät ole vielä tiedossa ja niihin vaikuttaa valuuttakurssien muutokset, niin tilaukset las-
kutetaan jälkikäteen. Taloudenhoitaja Kauko Virtanen (osoite vii-
meisellä sivulla) toivoo tietoa tilauksista vuoden vaihteeseen
mennessä, jonka jälkeen hän lähettää ne eteenpäin.

REKONSTRUKTIOKILPAILU

Laadi moitteettomin alkusiirroin ja mahdollisimman taloudellises-
ti 2-siirron mattitehtävä, jonka täydellinen ratkaisu on: 1.f4!
gxf3 2.Lxf3X, 1.- gxh3 2.Lf3X, 1.- exf4 2.Rxf4X, 1.- L- 2.Rgx3X.
a) mKh5 b) mKe2.

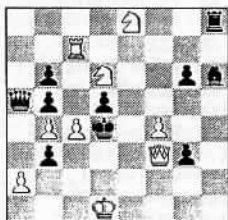
Tehtävät lähetetään osoitteeseen Matti Myllyniemi, Katariinankatu
7 A 1, 28100 Pori viimeistään 31.12.85.

SUOMALAISMENESTYS

Thessalonikin shakkiolympialaisten yhteydessä järjestettyjen laadintakilpailujen lopullista tuomiota ei vielääkään ole saatu, mutta alustavista tiedoista ilmevät seuraavat suomalaissijoitukset:

```
*****
* 2-siirtoiset:                maininta Unto Heinonen      *
* monisiirtoiset:             maininta Jan Hannelius     *
* loppu tehtävät:            1. kunniamaininta Pauli Perkonoja *
* apumatit:                  maininta Unto Heinonen      *
* 2-siirtoiset circetehtävät: 1. palkinto Unto Heinonen  *
*****
```

Unto Heinonen
1. p. Thessaloniki 1984

2X circe 9+10

Ratkaisu: 1.cxb5 (sb7)? uhk. 2.Dc3X
Dxb4 (sb2)!
1.cxd5 (sd7)? uhk. 2.De4X, 1.- Txe8
(Rb1)!
1.Te7? uhk. 2.De3X, 1.- Lxf4 (sf2)!

1.Kel! uhk. 2.Dd3X,
1.- Dxb4 (sb2) 2.Dc3X
1.- Txe8 (Rb1) 2.De4X
1.- Lxf4 (sf2) 2.De3X

Dombrovskis-teema: houkutusten uhkaukset ovat ratkaisun mattisiirtoina ja mustan kumoussiirrot ovat ratkaisussa uhkausten torjuntoina. Tuomarit: G. Bakcsi ja P. A. Petkow.

Simo Ylikarjula: APUMATTIEN ALKUJASTA

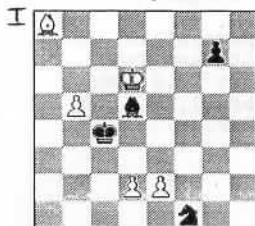
Matti Myllyniemi kirjoitti jäsenmonisteessa 3/1985 Samuel Loydin kuuluisasta apumatista vuodelta 1860. A.S.M.Dickins arvelee kirjassaan "A short history of fairy chess" (1975), että kyseisen tehtävän yhteydessä ollut kehyskertomus syntisistä nunnista oli esimerkki 19-vuotiaan Loydin huumorinlaadusta. Lange nimittäin totesi 1854 oman apumattinsa julkaisemisen yhteydessä, että apumattivaatimuksessa voisi nähdä yhtäläisyyttä kristillisen lähimmäisenrakkauden kanssa. Oli miten hyvänsä, Loydin tehtävän ratkaisu kieltämättä on maailman kuuluisin sivuratkaisu. Mainittakoon, että Langenkin tehtävä oli pahasti puutteellinen. Ensimmäisen korrektiin apumatin laati Albert Barbe. Tehtävä julkaistiin v. 1861 Leipziger Illustrierte Familienjournal'issa. Apumatti terminä vakiintui vasta myöhemmin. Lange puhui eräänlaisesta mattikonstruktiosta ja muut itsematista ilman pakkoa. Alkuaika apumatin kohdalla oli varsin hiljaista. Loydikin näytti menettäneen kiinnostuksensa uutta vaatimusta kohtaan. En tiedä, jäikö tämä Chess Monthly'ssa julkaistu tehtävä hänen ainoakseen, mutta ainakaan vuosisadan vaihteeseen mennessä ei lisää näytä ilmestyneen.

Ensimmäisen apumattilaadintakilpailun järjesti amerikkalainen lehti DuBuque Journal 1871-72. Kilpailussa saavutti kaksoisvoiton W.A.Shinkman (1847-1933) ja hänen tehtävissään on nähtävissä jo mestarin jälki, joka tuli sitten tutuksi nimenomaan itsemattien ja oikeaoppisten mattitehtävien alueella.

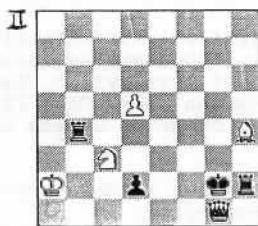
W.A.Shinkman, Dubuque Chess Journal 1871

1. p.

2. p.

aX3 duplex 5+3

aX3 4+5
a) kuvio b) Tb4-b3

Ⓘ musta alkaa: 1.Lh1 Lg2 2.Kd4 Lxf1 3.Le4 e3X, valkea alkaa: 1.Ke5 Rh2 2.Kf4 g5+ 3.Ke3 Rg4X. Mainittakoon, että ensimmäisen duplex-tehtävän mattitehtävien puolella laati G. Lolli (1698-1769) v. 1763. Terminä duplex-sanan otti käyttöön E. Birgfeld (1887-1939).

Ⓙ a) 1.Kh1 Le1 2.dxe1R Re2 3.Rg2 Rg3X, b) 1.d1L Lf2

2.Lg4 Re2 3.Kh3 Rf4X. Uraukset ja pienkorotukset ovat siis jo varhain kuvassa.

1800-luku oli kokonaisuudessaan apumattien osalta varsin vaatimaton. Vuosisadan vaihteeseen mennessä julkaistiin kaikkiaan vain 27 tehtävää, joista kaksi oli 2-siirtoista. Varsinainen apumattien nousukausi alkoi vasta 1920- ja 1930-luvuilla.

Ismo Lindströmin muistoturnaus:

Kari Valtonen huomauttaa, että 2. palkinnon tehtävälle (A. Dunder & R. Pohjonen, jäsenmoniste 1/85) on edeltäjä. Erich Brunner, Akad. Monatshefte f r Schach 1912: Kf8 Db2 Lf4 Rb6 e1 - Ke6 Td1 Lb1 Re8 sc6 f5 f6 g4; 3X; 1.Rd3!. Huomautus on oikea, vaikka edeltäjää on laadintateknisesti parannettu: Ylimääräinen uhka 2.Rc5X on poistettu ja samalla on säästetty musta sotilas sekä aikaansaatu sivumuunnelma 1.- Lc2. Jos olisin tuntenut edeltäjän, olisin kuitenkin sijoittanut tehtävän, mutta vain maininnalle. Vastaisuudessa lienee syytä varustaa kyseinen tehtävä huomautuksella: E. Brunnerin mukaan.

Matti Myllyniemi

KANSAINVÄLISIÄ LAADINTAKILPAILUJA

Käynnissä on jatkuvasti suuri joukko erilaisia avoimia, kansainvälisiä laadintakilpailuja. Seuraavaan luetteloon on kerätty joukko ajankohtaisia:

2-siirtoisille:

Wiesbadener Schachverein 1885 eV. 100-vuotisjuhlaturnaus. Päättyy 31.3.1986. Osoite: Burkhard May, PO Box 43 12, D-6200 Wiesbaden, B.R. Deutschland.

Apumateille:

Die Schwalbe-lehden 172. teematurnaus oikeaoppisille 5-siirtoisille apumateille, joissa on vain yksi ratkaisu (vaihdelma on sallittu). Kilpailu on John Niemannin (s. 19.4.1905) 80-vuotisjuhlakilpailu. Tehtävät lähetettävä 31.12.85 mennessä osoitteeseen: Ulrich Ring, Egerländer Str. 41, D-6101 Rossdorf, B.R. Deutschland. Tuomari Niemann, rahapalkinnot.

Tri Bebesin 70-v. juhlaturnaus vähintään 4-siirtoisille apumateille. Tuomari: A. Földeak. Tehtävät 31.12.85 mennessä osoitteen: Bela Majoros, H-3886 Korlat, Petöfi u. 14, Hungary.

Toma Garain 50-v. juhlakilpailu 2-siirtoisille apumateille, joissa vD:n on oltava alku- ja loppuasemassa, eikä sitä saa lyödä. Useat ratkaisut ja/tai muodot hyväksytään. Tehtävät 10.2.1986 mennessä osoitteen: Canadian Chess Chat (T. Garai), P.O.Box 304, Station "B", Hamilton, Ontario, Canada L8L 7V7.

Itsemateille:

Saturnin Limbachin muistoturnaus kahdessa ryhmässä:

a) 4-12 -siirtoisille itsemateille

b) pisinsiirtoisille 2-4 -siirtoisille itsemateille.

Tuomari: E. Iwanow. Tehtävät 31.12.85 mennessä osoitteen: Okregowy Zwiazek Szachowy, 42-200 Czestochowa, Pulaskiego 4/6, Polska.

Satutehtäville:

Rex Multiplex-lehden 5. teematurnaus tehtäville, joiden perusvaatimus on 2X, 2aX, 2iX, 2rX (pakkomatti) ja joiden kaksosmuoto (useammatkin muodot sallitaan) saadaan muuttamalla (satu-)vaatimusta. (Mahdolliset yhdistelmät ovat oikeaoppinen - satuvaatimus tai satu - satu.) Satunappuloina sallitaan vain heinäsiirikka tai aitori. Tuomari: T. Tauber. Tehtävät 31.12.85 mennessä osoitteen: Denis Blondel, 22 Allee des Bouleaux, F-94510 La Queue en Brie, France.

Feenschach-lehden 45. teematurnaus satuloppuputetäville. Tuomari M. Pfannkuche. Tehtävät 15.12.85 mennessä osoitteen: Hans Gruber, Lindauer Str. 10 a, D-8903 Bobingen 1, B.R. Deutschland.

ST:n tehtävällat jatkuvat Helsingissä joka toinen tiistai klo 18.15-21.45 ns. Pauligin huvilassa (Mechelininkatu 36). Tehtävällitoinhin on vapaa pääsy kaikilla kiinnostuneilla. Kokoonntumispäivät ovat 3.12., 17.12., 14.1., 28.1. jne.

Puheenjohtaja

Hannu Harkola
Ampujantie 18 B
00700 Helsinki
puh. 90-353898

Sihteeri

Kerttu Kaila
Haahkatie 13 A 5
00200 Helsinki
puh. 90-676789

Taloudenhoitaja

Kauko Virtanen
Välimäenkuja 3 D 20
33430 Vuorentausta
puh. 931-446447

Pirkanmaan tehtäväkerho

Jan Hannelius
Lukonrinne 32
36200 Kangasala
puh. 931-770073

Satakunnan alaosasto

Aarne Dunder
Itsenäisyydenkatu 63
28100 Pori
puh. 939-15916

Turun alaosasto

Teppo Mänttä
Eerikinkatu 5 B 28
20110 Turku
puh. 921-25074

Pankkitilit: Postipankki TA 4659 65-1
SYP Hki-Erottaja 215321-8587,